

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Vítěslav Jozífek; Emil Kraemer

Šedesátiny Stanislava Horáka a Františka Hradeckého

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 11 (1966), No. 3, 179--180

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138601>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1966

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

kladního studia fyziky společného pro všechny specializace i pro studium učitelství. Pro prof. Zachovala jako učitele je typické, že učitelství práci přikládá vždy velký význam a sám plní nemalý učitelství úvazek nejen speciálními přednáškami, ale téměř nepřetržitě přednáší vždy také některou část úvodního kursu fyziky.

Hluboký zájem o problémy výuky vede prof. Zachovala k účasti na pracích v rámci různých komisí a orgánů ministerstva školství a kultury. V rámci JČMF vede ústřední komisi pro modernizaci vyučování fyzice na universitách a ve vědeckém kolegiu fyziky ČSAV má na starosti otázky výchovy vědeckého dorostu. I v některých svých článkách se zabývá zásadními problémy např. vysokoškolských učebnic fyziky nebo významem fyziky pro všeobecné vzdělání apod. V poslední době byl pověřen vedením autorského kolektivu, který má připravit moderní úvodní učebnici fyziky pro university.

Vedle úspěšné pedagogické a vědecké práce se prof. Zachoval zapojil mimořádně aktivně do politicko-organizační práce v celostátním měřítku i na úseku vědy. Několik let zastával význačné funkce, jako je vědecký sekretář vědecké rady MŠK, generální sekretář státní komise pro vědecké hodnosti aj. Také na matematicko-fyzikální fakultě zastával funkci proděkana pro vědeckou práci i funkci děkana a po několik let budoval Fyzikální ústav Karlovy university jako vědecké pracoviště fakulty.

Také JČMF počítá prof. Zachovala mezi své zvláště aktivní členy. Byl již za okupace členem ústředního výboru, později pak též jeho předsednictva a častokrát přispěl k řešení důležitých otázek v činnosti JČMF.

Přejeme mu k jeho jubileu, aby ve zdraví dlouho dále pokračoval ve své záslužné práci.

Redakce

ŠEDESÁTINY STANISLAVA HORÁKA A FRANTIŠKA HRADECKÉHO

Počátkem roku 1966 se dožili šedesáti let dva zasloužilí pracovníci a dlouholetí členové Jednoty československých matematiků a fyziků, Stanislav Horák a František Hradecký.

Stanislav HORÁK se narodil 22. března 1906 v Turnově, studoval na tamní reálce a pak na přírodovědecké fakultě University Karlovy v Praze, kde získal v roce 1930 aprobaci pro matematiku a deskriptivní geometrii. Potom vyučoval na měšťanské škole v Trenčanské Teplé a na středních školách v Brně, Jilemnici, Nové Pace a v Praze; v roce 1953 přešel na České vysoké učení technické v Praze, kde působí dodnes na strojní fakultě, a to na katedře deskriptivní geometrie. Je členem redakce Rozhledů matematicko-fyzikálních, dlouholetým místopředsedou pobočky naší Jednoty ve Středočeském kraji, pracuje v ROH a v mnoha jiných institucích.

Ve své odborné činnosti se s. Horák věnoval algebraické, elementární a deskriptivní geometrii a metodice vyučování matematice. Napsal mnoho odborných a metodických článků, knižní studii Elipsa, je autorem nebo spoluautorem řady učebnic a příruček, z nichž je zvláště pozoruhodná učebnice deskriptivní geometrie pro 3. třídu gymnasií (vydaná v roce 1951), spolupracoval na skriptech pro vysoké školy a připravuje další publikace. Tuto bohatou činnost publikační rozvinul s. Horák při rozsáhlé práci učitelství, v níž dosáhl i mimořádných úspěchů výchovných vyplývajících z jeho pevného charakteru, upřímné družnosti, smyslu pro spravedlnost a hlubokého sociálního citění. Pro tyto vzácné vlastnosti i pro svou odbornou zdatnost je vážen všemi svými přáteli a žáky, kteří mu přejí s celou naší obcí matematickou pevné zdraví, spokojenost a další úspěchy v práci.

František HRADECKÝ se narodil 17. února 1906 v Bystré (okres Semily), vystudoval reálné gymnasium v Jilemnici a pak matematiku a deskriptivní geometrii na přírodovědecké fakultě University Karlovy v Praze; svá studia dokončil v roce 1930. Působil řadu let v různých místech, zejména v Michalovcích na Slovensku a od r. 1939 v Praze. V roce 1953 přešel na Vysokou školu

pedagogickou v Praze a roku 1959 na matematicko-fyzikální fakultu Karlovy university, kde je nyní vedoucím katedry metodiky vyučování matematice. Je dlouholetým členem ústředního výboru matematické olympiády, členem terminologické komise v Jednotě československých matematiků a fyziků, jednatelem pražské pobočky téže Jednoty, členem kroužku pro modernizaci vyučování matematice a účastní se práce v řadě dalších institucí; velkou práci vykonal také v naší společnosti těsnopisecké.

Ve své odborné práci se s. Hradecký soustředil na deskriptivní geometrii, elementární matematiku a na metodiku vyučování matematice. Napsal řadu odborných a metodických článků, spolupracoval na různých knižních publikacích a skriptech, je spoluautorem učebnic pro střední školy a vykonal nesmírnou práci jako recenzent mnoha učebnic a metodických publikací. Jako výborný těsnopisec byl vždy s. Hradecký zván na desítky porad a konferencí, kde vypracoval snad tisíce stran referátů a zápisů založených v archívech naší Jednoty i jiných institucí. Při této náročné a zpravidla málo vděčné práci s. Hradecký stále vyučoval a vyučuje daleko nad míru předepsané učitelské povinnosti. Je vynikajícím a obětavým učitelem, který dovede i nejobtížnější látku tak metodicky zpracovat, že je přístupná širokému okruhu posluchačů. Všem, kdo s. Hradeckého znají, je dobře známa jeho příkladná skromnost, až neuvěřitelná obětavost, laskavost a ušlechtilost. Je skutečně vzorem nezištného pracovníka, který podstatně přispěl ke zdaru mnoha závažných věcí, i když přitom obvykle zůstával v pozadí. Jménem naší Jednoty mu děkujeme za jeho dosavadní obětavou práci, přejeme mu hodně zdraví a spokojenosti s tím, aby mohl ještě dlouhá léta pracovat k prospěchu naší mládeže i našeho učitelstva.

Vítězslav Jozífek, Emil Kraemer

ZASLŮŽILÝ ČLEN JČMF ANTON DUBEC ŠESŤDESIATROČNÝ

3. februára 1966 sa dožil 60 rokov Anton DUBEC, stredoškolský profesor matematiky, zaslúžilý člen JČMF. Pochádza zo Šuje zo Žilinského okresu. Vysokoškolské štúdium absolvoval na Karlovej univerzite v Prahe. Silne naň zapôsobili predevšetkým prof. B. Bydžovský a prof. J. Sobotka. Potom vyučoval na gymnáziách v Novom Meste nad Váhom, vo Zvolene, v Trnave, v Žiline a v Bratislave. V roku 1953 sa stal odborným asistentom na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Tam v roku 1959 obhájil docentúru z metodiky matematiky.

Do učiteľského povolania vložil celú svoju osobnosť. Viedol svojich študentov vždy k samostatnému riešeniu matematických úloh. Zdôrazňoval obecné použiteľné postupy a obraty. Siahal po najefektívnejšom usporiadaní učebnej hodiny. Zavádzal i nové formy — rozbor chýb písomných skúšok, riešenie složitejších úloh spoločne so študentom, vzorové riešenie apod. Mená jeho žiakov sa preto pravidelne objavovali medzi víťaznými riešiteľmi úloh, ktoré vypisovala redakcia časopisu *Rozhledy*, a neskoršie v *Matematickej olympiáde*. Za svoju vynikajúcu prácu bol v roku 1964 vládou republiky vyznamenaný titulom „zaslúžilý učiteľ“.

Jeho pedagogické poznatky a skúsenosti sú zhrnuté v publikovaných učebniciach. Hlavnou jeho prácou, vydanou v roku 1964, je „*Metodika matematiky*“, v ktorej rieši aktuálne otázky vyučovanie matematiky na základe svojej dlhoročnej praxe.

Členom JČMF sa stal už na gymnáziu (na popud svojho učiteľa E. Čihalíka). Od tej doby pracuje v JČMF s mimoriadnou usilovnosťou. V súčasnej dobe je členom Výboru pobočky JČMF v Bratislave.

Z príležitosti šesťdesiatych narodenin želáme nášmu milému jubilantovi z úprimného srdca veľa zdravia, mnoho ďalších pedagogických úspechov, radosti a spokojnosti v súkromnom i verejnom živote.

Redakcia